

Άρθρο 4

Ορισμοί και Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Για την εφαρμογή της Παρέμβασης, ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί και εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

1. **Αίτηση πληρωμής** (ή αίτημα καταβολής ενίσχυσης)

Το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ηλεκτρονικά ο δικαιούχος, προκειμένου να του καταβληθεί η αναλογούσα δημόσια οικονομική στήριξη. Ενδεικτικά αναφέρονται, η αίτηση, τα παραστατικά, τα δικαιολογητικά κ.λπ.

2. **Αίτηση στήριξης** (ή αίτηση χρηματοδότησης)

Το σύνολο των απαραίτητων εγγράφων που υποβάλλει ηλεκτρονικά ο δικαιούχος για ένταξη στο παρόν καθεστώς στήριξης. Ενδεικτικά αναφέρονται, η αίτηση υπαγωγής στην Παρέμβαση, το επιχειρηματικό σχέδιο, τα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη βαθμολόγηση της αίτησης κ.λπ.

3. **Αιτούμενος - Επιλέξιμος – Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός**

Αιτούμενος προϋπολογισμός είναι το άθροισμα του κόστους απόκτησης / κατασκευής των επενδύσεων για τις οποίες ο υποψήφιος αιτείται οικονομικής στήριξης.

Επιλέξιμος προϋπολογισμός είναι ο προϋπολογισμός που προκύπτει μετά την εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας πλην της ανώτατης επιχορηγούμενης δαπάνης του άρθρου 14.

Επιχορηγούμενος προϋπολογισμός είναι ο προϋπολογισμός επί του οποίου υπολογίζεται η δημόσια στήριξη μετά την εφαρμογή της ανώτατης επιχορηγούμενης δαπάνης του άρθρου 14

Παράδειγμα κατανόησης: Υποψήφιος, φυσικό πρόσωπο, που αιτείται επενδύσεις στη ζωική παραγωγή, βάσει του άρθρου 14 έχει ως όριο επιχορηγούμενου υπολογισμού της δημόσιας δαπάνης τα 400.000 ευρώ. Υποβάλει αίτηση για την κατασκευή συμβατικών σταυλικών εγκαταστάσεων προβάτων 3.000 τ.μ. αξίας 1.050.000 ευρώ. Σε αυτήν την περίπτωση, ο αιτούμενος προϋπολογισμός είναι 1.050.000 ευρώ. Ωστόσο κατά την αξιολόγηση ο προϋπολογισμός, λόγω της ανώτατης τιμής των 280 ευρώ ανά τ.μ. περικόπτεται στα 840.000 ευρώ. Στη συνέχεια, λόγω των περιορισμών του άρθρου 14, προκύπτει επιχορηγούμενος προϋπολογισμός 400.000 ευρώ. Συνεπώς αιτούμενος 1.050.000 ευρώ, επιλέξιμος 840.000 ευρώ, επιχορηγούμενος 400.000 ευρώ.

4. **Ανακτημένο νερό**

Τα οικιακά ή αστικά λύματα καθώς και τα βιομηχανικά υγρά απόβλητα που έχουν υποστεί επεξεργασία σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην οδηγία 91/271/ΕΟΚ και τα οποία προκύπτουν από περαιτέρω επεξεργασία σε εγκατάσταση ανάκτησης σύμφωνα με το παράρτημα Ι τμήμα 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/741 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Μαΐου 2020.

5. **Ανάκτηση**

Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

6. **Απόφαση ένταξης πράξεων**

Η απόφαση αρμόδιου οργάνου που περιγράφει τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και γίνεται αυτοδίκαια αποδεκτή.

7. **Αρχική κατάσταση**

Ως αρχική κατάσταση της εκμετάλλευσης νοείται το σύνολο των καλλιεργειών και εκτροφών που έχουν συμπεριληφθεί σε παραδεκτή Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης για το έτος 2025, καθώς και ο πάγιος εξοπλισμός που υπάρχει στην κατοχή της ή υπήρχε έως τις 19.12.2025. Με τον όρο παραδεκτή θεωρείται η Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης που υποβλήθηκε στο ΟΣΔΕ μέχρι και τις 31.8.2025, όπως ισχύει.

8. Αρδευτική εγκατάσταση γεωργικής εκμετάλλευσης

Ως αρδευτική εγκατάσταση ορίζεται η εγκατάσταση που ανήκει σε επιλέξιμη οντότητα του άρθρου 5 και διαθέτει άδεια χρήσης νερού δυνάμει της υπ' αρ. 146896/2014 (Β' 2878) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει.

9. Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό

Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης ή μεγαλύτερης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης πράξεων και του πρακτικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας γνωμοδοτικής επιτροπής και στο αντίστοιχο έντυπο γνωμοδότησης αίτησης στήριξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

10. Γεωργική εκμετάλλευση

Το σύνολο των μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην επικράτεια του ίδιου κράτους μέλους.

11. Γεωργικό προϊόν

Ό,τι περιλαμβάνεται στα προϊόντα που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι που προβλέπεται στο άρθρο 38 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που καλύπτονται από τον κανονισμό 1379/2013 (ΕΚ), όπως ισχύει κάθε φορά.

12. Γεωργικός τομέας

Το σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία γεωργικών προϊόντων.

13. Γεωργός νεαρής ηλικίας

Ο ενταγμένος στην πρώτη πρόσκληση της Παρέμβασης Π3-75.1 «Εγκατάσταση γεωργών νεαρής ηλικίας» του ΣΣ ΚΑΠ της Ελλάδας 2023 – 2027, κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 18 της υπ' αρ. 2940/17.10. 2024 υπουργικής απόφασης (Β' 5874).

14. Δικαιούχος

Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή το συλλογικό σχήμα το οποίο συμπεριλαμβάνεται σε απόφαση ένταξης πράξεων.

15. Δυνητική εξοικονόμηση ύδατος

Είναι η μείωση του νερού που δύναται να επιτευχθεί αποκλειστικά και μόνο από την προτεινόμενη επένδυση, χωρίς να έχει κανέναν αρνητικό αντίκτυπο στις υφιστάμενες αρδευόμενες καλλιέργειες.

16. Έδρα

Για τις ανάγκες της Παρέμβασης, ως έδρα ορίζεται α) για τα φυσικά πρόσωπα η διεύθυνση άσκησης δραστηριότητας, όπως αυτή προκύπτει από τη βεβαίωση τρέχουσας εικόνας ατομικής επιχείρησης μέσω του myAADE και β) για τα νομικά πρόσωπα και τα συλλογικά σχήματα η έδρα που ορίζεται υποχρεωτικά από τη συστατική πράξη ή το τελευταίο κωδικοποιημένο καταστατικό.

Η έδρα των φυσικών προσώπων πρέπει να βρίσκεται στην ίδια ή σε όμορη Περιφερειακή Ενότητα του τόπου μόνιμης κατοικίας του.

17. Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ)

Νοείται το Μητρώο του άρθρου 22 του ν. 4673/2020 (Α' 52), και σε αυτό εγγράφονται οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και οι Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις.

18. Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ)

Με την υπ' αριθμ 145026/10.01.2014 ΚΥΑ (ΦΕΚ 31 Β') συστάθηκε το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ). Το ΕΜΣΥ είναι ηλεκτρονικό μητρώο, το οποίο αναπτύσσεται και τηρείται στην Ειδική Γραμματεία Υδάτων με τη μορφή συστήματος βάσης γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών. Σύμφωνα με τη

σχετική ΚΥΑ, στο Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας εγγράφονται από τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων τα υφιστάμενα ενεργά και ανενεργά σημεία υδροληψίας.

19. **Επαγγελματίας αγρότης**

Το ενήλικο φυσικό πρόσωπο το οποίο εγγράφεται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151) όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 65 του ν. 4389/2016 (Α' 94) και ισχύει.

20. **Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις**

Οι δεσμεύσεις που οφείλει να τηρεί ο δικαιούχος από το ημερολογιακό έτος που έπεται της ημερομηνίας ολοκλήρωσης του επενδυτικού του σχεδίου και για πέντε έτη.

Για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, οι καλλιέργειες/εκτροφές του πρώτου έτους των μακροχρονίων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης που υποβάλλεται το ημερολογιακό έτος που έπεται του έτους της ημερομηνίας ολοκλήρωσης υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Η μελλοντική κατάσταση που δηλώνεται στο ΟΠΣΚΕ συμπίπτει με το πρώτο έτος των μακροχρονίων υποχρεώσεων.

21. **Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)**

Νοείται το Μητρώο του άρθρου 1 του ν. 3874/2010 (Α' 151), και σε αυτό εγγράφονται όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα ή κατέχουν αγροτική εκμετάλλευση στην Επικράτεια.

22. **Μητρώο Ομάδων Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεων Παραγωγών (Ο.Π.) και Ενώσεων τους (Ε.Ο.Π.)**

Νοείται το Μητρώο του άρθρου 7 της υπ' αρ. 2448/229173/2024 απόφασης (Β' 4525) και σε αυτό εγγράφονται οι αναγνωρισμένες Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) και οι Ενώσεις τους (Ε.Ο.Π.).

23. **Μητρώο Αξιολογητών**

Σε κάθε Περιφέρεια δύναται να συσταθεί Μητρώο Αξιολογητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 17 του άρθρου 19, μέσω του οποίου δύναται να πραγματοποιούνται όλα τα στάδια της αξιολόγησης (αξιολόγηση, γνωμοδοτική επιτροπή, επιτροπή εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών) των προτάσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο της παρούσας Παρέμβασης.

24. **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣΚΑΠ):**

Νοείται το Πληροφοριακό Σύστημα του άρθρου 58 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

25. **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ΟΠΣΚΕ):**

Νοείται το Πληροφοριακό Σύστημα του άρθρου 56 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

26. **Ολοκλήρωση υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου**

Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου θεωρείται η ημερομηνία της εντολής πληρωμής της τελικής πληρωμής ή της έγκρισης αιτήματος τροποποίησης για την ολοκλήρωση του σχεδίου, χωρίς υποβολή νέου αιτήματος πληρωμής. Η ημερομηνία αυτή δεν μεταβάλλεται ακόμα και αν μετά από αυτήν την ημερομηνία ακολουθήσουν μεταβολές στη δημόσια δαπάνη που οφείλονται στην αποδοχή τυχόν ενστάσεων του δικαιούχου ή στην επιβολή ποινών.

27. **Πραγματική μείωση της χρήσης ύδατος**

Πρόκειται για μείωση στη χρήση του νερού που συμβαίνει στην πραγματικότητα και οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην προτεινόμενη επένδυση, χωρίς να έχει κανέναν αρνητικό αντίκτυπο στις υφιστάμενες αρδευόμενες καλλιέργειες.

28. **Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας 2023 - 2027**

Το έγγραφο που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την απόφαση C(2022) 8270 στις 21-11-2022 και αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών περιοχών της Χώρας απαντώντας στις σύγχρονες προσκλήσεις μέσα από μία ισορροπημένη προσέγγιση των φιλοδοξιών της νέας ΚΓΠ για μία περισσότερο ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή Γεωργία, σε εναρμόνιση με τις αντίστοιχες προτεραιότητες των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, όπως ισχύει.

29. Συνδεδεμένες, συνεργαζόμενες και ανεξάρτητες επιχειρήσεις.

Σύμφωνα με το παράρτημα Ι του καν. (ΕΕ) 651/2014, μία επιχείρηση είναι συνδεδεμένη με μία άλλη όταν, άμεσα ή έμμεσα, κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της άλλης επιχείρησης ή όταν έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου της άλλης επιχείρησης ή όταν βάσει σύμβασης ή ρήτρας έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή στην άλλη επιχείρηση. Συνεργαζόμενες είναι οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες εφόσον η μία κατέχει μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης. Ανεξάρτητες είναι οι επιχειρήσεις που δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες. Σε κάθε περίπτωση υπερισχύουν οι αναλυτικοί ορισμοί του άρθρου 3 του παραρτήματος Ι του καν. (ΕΕ) 651/2014»

30. Συλλογικά σχήματα αγροτών - Νεοσύστατα συλλογικά σχήματα αγροτών

Τα αγροτικά συνεργατικά σχήματα του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου, εφεξής συλλογικά σχήματα, που λειτουργούν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, όπως αγροτικοί συνεταιρισμοί, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών καθώς και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, ΚΟΙΝΣΕΠ κ.λπ. Ως νεοσύστατα συλλογικά σχήματα θεωρούνται αυτά τα οποία κατά την έναρξη της περιόδου υποβολής αιτήσεων στήριξης δεν έχει παρέλθει δωδεκάμηνο από την ημερομηνία αναγνώρισής τους.

31. Συλλογικό Δίκτυο Άρδευσης

Πρόκειται για το δίκτυο που τελεί υπό τη διαχείριση ενός Φορέα Διαχείρισης (Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) ή ΟΤΑ α' ή β' βαθμού) και διαθέτει άδεια χρήσης νερού δυνάμει της κοινής υπουργικής απόφασης 146896/2014 (Β' 2878), όπως ισχύει.

32. Συλλογική επένδυση

Σύνολο δαπανών οι οποίες υλοποιούνται από συλλογικά σχήματα αγροτών και αφορούν στο σύνολο των μελών τους, με στόχο τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας αλλά και τη βέλτιστη αξιοποίηση των υλοποιούμενων δαπανών.

33. Σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (ΣΔΛΑΠ)

Αφορά στη μελέτη που περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για κάθε Λεκάνη Απορροής Ποταμού και συνολικά για κάθε Υδατικό Διαμέρισμα προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ μέσα από μία ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαχείριση του νερού.

34. Τυπική Απόδοση

Η τυπική απόδοση ορίζεται ως η ακαθάριστη αξία των παραγόμενων προϊόντων της εκμετάλλευσης, εκφράζεται σε ευρώ και αποτελεί τον δείκτη της παραγωγικής δυναμικότητας της εκμετάλλευσης. Η συνολική τυπική απόδοση της γεωργικής εκμετάλλευσης ισούται με το σύνολο της τυπικής απόδοσης των επί μέρους καλλιεργειών και εκτροφών της εκμετάλλευσης. Για τον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των καλλιεργειών και των εκτροφών πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των καλλιεργούμενων στρεμμάτων, εκτρεφόμενων παραγωγικών ζώων, μελισσοσμηνών, κουτιών μεταξοσκώληκα της εκμετάλλευσης, όπως αυτά δηλώνονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης αποκλειστικά με τον αντίστοιχο συντελεστή τυπικής απόδοσης του Παραρτήματος 2, λαμβάνοντας υπόψη τις εξαιρέσεις των κατωτέρω περιπτώσεων α) έως και δ).

Ο τρόπος αυτός, ο οποίος εφαρμόζεται στο ΟΠΣΚΕ, είναι ο μοναδικός αποδεκτός για τις ανάγκες της παρέμβασης. Συνεπώς οποιοσδήποτε άλλος υπολογισμός εκτός εκείνου που εφαρμόζεται στο ΟΠΣΚΕ δεν γίνεται αποδεκτός.

α) Για τον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης των καλλιεργειών μονίμων νεαρών δενδρωδών καλλιεργειών κατά την αρχική κατάσταση χρησιμοποιείται το 50% της τυπικής απόδοσης των παραγωγικών φυτειών. Ωστόσο, για τον υπολογισμό της τυπικής απόδοσης της μελλοντικής κατάστασης δύναται για τις νεαρές φυτείες να χρησιμοποιείται το σύνολο της τυπικής απόδοσης.

β) Στην παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης δεν προσμετράται η τυπική απόδοση των επίσπορων καλλιεργειών.

γ) Στην παραγωγική δυναμικότητα της εκμετάλλευσης δεν προσμετράται η τυπική απόδοση που προέρχεται από: i) Βοσκοτόπους, ii) Δασικά δένδρα που δεν παράγουν εδώδιμους καρπούς, iii) Εκτάσεις σε αγρανάπαυση, iv) Γη που δεν εντάσσεται σε καλλιεργητική δραστηριότητα, v) Εκτάσεις με ΑΠΕ, vi) Θηράματα, vii) Θηραματικά πτηνά, viii) Μανιτάρια που δεν καλλιεργούνται σε εντατική καλλιέργεια εντός θαλάμων (π.χ. τρούφα).

δ) Για την επίτευξη των ανωτέρω ελάχιστων ορίων συνυπολογίζεται η ΤΑ των θηλυκών αμνοεριφίων τα οποία προορίζονται για γαλακτοπαραγωγή. Ωστόσο δεν προσμετράται η τυπική απόδοση των αρσενικών αιγοπροβάτων καθώς και των αμνοεριφίων που προορίζονται για πάχυνση και σφαγή.

Ως τυπική απόδοση αρχικής κατάστασης ορίζεται η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης κατά το 2024. Ως τυπική απόδοση ολοκλήρωσης, ορίζεται η τυπική απόδοση της εκμετάλλευσης που επιτυγχάνεται κατά το έτος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

Αναλυτικά οι τυπικές αποδόσεις των κλάδων παραγωγής περιγράφονται στο Παράρτημα 2 και εξειδικεύονται ανά καλλιέργεια και ποικιλία από την ΕΥΕ ΠΑΑ.

35. Υφιστάμενες υποδομές άρδευσης (σε συλλογικό δίκτυο ή σε γεωργική εκμετάλλευση)

Όλες οι υποδομές άρδευσης οι οποίες υφίστανται σε μία ήδη αρδευόμενη περιοχή πριν την προτεινόμενη επένδυση (π.χ. ατομικές υδροληψίες, ατομικά δίκτυα, σωλήνες άρδευσης ανοιχτοί ή κλειστοί, δευτερεύοντα ή τριτεύοντα δίκτυα, κ.α.)